

«کمیتہ قدس» کجای کار است؟

کمیتہ قدس براساس مصوبه اجلاس سران سازمان کنفرانس اسلامی (جده - ۱۹۷۵) تشکیل و ملک حسن دوم پادشاه مغرب به عنوان رئیس کمیتہ برگزیده و نخستین نشست آن نیز در سال ۱۹۷۹ در شهر فاس برگزار شد. قدس از آن هنگام از سوی اعضای کنفرانس اسلامی، به عنوان مسأله نخست اسلامي و درون مایه اصلی مشکل خاورمیانه و یکجده رویارویی عربی - اسرائیلی شناخته شد.

من به عنوان نماینده سوریه در اکثر نشست‌های کمیتہ قدس از سال ۱۹۸۰ به بعد شرکت کرده‌ام. ملک حسن دوم، علاقه‌مند بود مکان برگزاری جلسات کمیتہ را هر بار به یکی از شهرهای سرشار از میراث عربی و اسلامی مغرب مانند فاس، رباط، ایفران، دارالبیضاء، مراکش و... الخ، جابه‌جا کند. شخصیت ملک حسن دوم که از نزدیک در خلال جلسات کمیتہ قدس و دیدارهای پرتعداد دوجانبه، با آن آشنا شدم، متمایز و شایسته احترام بود. زبان عربی فصیح که نیازمند جاشنی‌هایی از زبان فرانسوی نبود، آن سان که برخی دیگر از نخبگان مغربی سخن می‌گویند؛ کم گویی و گزینه گویی در سخن و شاهد آوردن آیات قرآنی و احادیث نبوی با زیرکی و هوشمندی به نحوی که همچون متن سخن جلوه کند، سخنرانی‌های فی البداهه و نتواندن از روی متن، جز در هنگامی که مصوبه کمیتہ قدس را می‌خواند که نمایندگان ۱۵کشور برگزیده اسلامی در آن مشارکت داشتند. مردم مغرب، ملک حسن را که از سالانه خانواده علوی بود که از چهارصد سال پیش بر مغرب حکمرانی می‌کرد و فرزند محمد پنجم بود که فرانسه استعماری او را به جزیره کورس تبعید کرده بود؛ امیرالمؤمنین می دانستند، و دستان او را اگر در دسترس شان قرار می‌گرفت می‌بوسیدند. با همه اینها، شبکه پادشاهی، هیچگاه او را به رفتاری غیرمناسب یا تصمیمی شتاب زده وانمی داشت.

این مرد دارای نسب بلندمرتبه، البته بی‌کاستی و ملاحظاتی در زندگی خود نبود. ادریس البصری وزیر کشور او به‌خاطر شکنجه مخالفان نظام و پیگرد آنها در مدت بیست سال وزارت‌شان شناخته شده بود. با این حال از پست خود کنار گذاشته نشد تا آن هنگام که ملک محمد ششم، جانشین پدر شد و به کمپین رسانه‌ای ایجاد شده علیه البصری و درخواسته‌های مردمی با حسن تدبیر، پاسخ مثبت داد. ملک محمد ششم، زود هنگام دانست که مردم پادشاهی مغرب دیر یا زود میزان درستی این مقوله سنتی را به پرسش خواهند کشید که «اکابر قیصر را به قیصر سپارید، و کار خدا را به خدا».

ملک محمد ششم شاید به این نتیجه رسید که کمیتہ قدس به رغم اهداف بلند خود، از تحقق نتیجه قابل ذکر در طی قرن از نشست‌های خود؛ ناتوان مانده است. توده‌های بزرگ مردمی مغرب در هنگام برگزاری نشست‌های وزارتی کمیتہ بویژه وقتی یاسر عرفات در آن حضور می‌یافت، بیرون کاخ پادشاه در انتظار بیانیه پایانی می‌نشستند تا شاید کورسویی از امید برای توقف یهودی‌سازی بیت المقدس را در افق ببینند. ملک محمد ششم که نمی‌خواست به ریاست کمیتہ‌ای ادامه دهد که ۵۷ کشور اسلامی، کار مهمی در حمایت از آن انجام نمی‌دهند؛ برخلاف پدرش به برگزاری نشست‌های کمیتہ، ادامه نداد.

واپسین دیدار من با ملک محمد ششم در تاریخ ۱۵ فوریه ۲۰۱۰، در شهر تطوان و با حضور الفلیپ الفاسی الفهری وزیر خارجه مغرب، انجام شد. تطوان، مشرف بر تنگه جبل الطارق و مدیترانه؛ که بوی خوش اندلس می‌دهد، دورترین نقطه غرب کشور مغرب و در کنار اقیانوس اطلس و نقطه پیوند تاریخ قدیم و میانه و معاصر است. گفت‌وگو با ملک، طبیعتاً پیرامون قدس اشغالی و کوشش‌های جاری برای یهودی‌سازی آن؛ و نقش سوریه و مغرب در بازیابی همبستگی عربی و اسلامی بود. این ملاقات را فرصتی یافتیم تا پادشاه جوان مغرب را تشویق کنیم کمیتہ قدس را باز فعال سازد، بویژه که او خود از کودکی و آن هنگام که پدرش حسن دوم او را بر صندلی کوچکی در سمت راست و برادر کوچکش رشید را بر صندلی دیگری در سمت چپ خود می‌نشاند، با این کمیتہ بزرگ شده بود. بر این باورم که به رغم ناامیدی‌های همرا با نشست‌های این کمیتہ و اینکه تصمیمات آن در طول سالیان دراز، جوهر روی ورق باقی ماند، این کاستی‌ها متوجه میثاق کمیتہ و تصمیمات و رئیس آن نبود، و با نظام‌های عضو آن ارتباط داشت که به تعهدات مالی و سیاسی خود در برابر کمیتہ وفا نمی‌کردند.

ملک محمد ششم که سخنان من او را تشویق کرده بود، وعده داد به از سرگیری جلسات کمیتہ که بنیدیش. اگر چه او نیز همچون من، امید به اجرای مصوبات کمیتہ قدس نداشت، اما این کمیتہ لااقل می‌توانست چارچوبی مشورتی برای رایزنی و هم اندیشی میان عرب‌ها و مسلمانان باشد.

نخستین نشست کمیتہ قدس به ریاست ملک محمد ششم را به یاد می‌آورم که در تاریخ ۲۸ اوت ۲۰۰۰، با مشارکت یاسر عرفات رئیس سازمان آزادیبخش فلسطین در شهر آگادیر مغرب برگزار شد و اختلافاتی را که میان اعضای کمیتہ بروز یافت و شاید همین اختلافات ملک را در همان آغاز پادشاهی خود ناامید و بر آن داشت تا از حدود ده سال پیش، برگزاری نشست‌های کمیتہ قدس را متوقف کند.

عرفات در آن هنگام مشغول مذاکراتی نفسگیر در کمپ دیوید با ایهود باراک نخست‌وزیر اسرائیل، و زیر نظر بیل کلینتون بود و رئیس‌جمهور امریکایی در پی از او می‌خواست در مسأله قدس شرقی؛ از خود انعطاف نشان دهد. کلینتون در نشست دوجانبه با عرفات کوشید او را وادار د که به بازگرداندن محلات مرکزی قدس شرقی بسند و اسرائیل محله‌های ارمنی و یهودی و دیوار تدبه که را عرب‌ها آن را دیوار براق می‌نامیم) را پیوست سرزمین‌های تحت حاکمیت خود کند. اما باراک به این هم راضی نشد و از کلینتون خواست توافق، شامل حاکمیت اسرائیل بر زیر «مسجد الاقصی» و «قبه الصخره» نیز بشود زیرا یهود بر این باورند که «هیکل سلیمان» در همان مکان بوده است. باراک همچنین خواست بود سازمان کنفرانس اسلامی و بطور مشخص کمیتہ قدس، با مصوبه‌ای این موضوع را تأیید و مستند کنند.

عرفات که با ملک محمد ششم در صدر جلسه کمیتہ قدس نشسته بود، بی‌آنکه جزئیات خواسته خود را توضیح دهد؛ توقع داشت کمیتہ در مصوبه‌ای اجماعی، مسئولیت مذاکره درباره قدس را به او تفویض کند. مذاکرات تندی در واکنش به این درخواست درگرفت و در نهایت، ملک محمد ششم رئیس کمیتہ قدس روبه عرفات کرد و با ادب بسیار به این گفت‌وگوها با این جمله خود پایان داد که: آیا می‌توانید از یکی از رؤسای کشورهای اسلامی تفویضی درباره قدس بر برگه سفید امضا بگیری؟

دکتر نبیل شعث که شخصیت علمی - دانشگاهی و معروف به راستگویی است، در سال ۲۰۰۰ برای من تعریف کرد که در مذاکرات کمپ دیوید در کنار عرفات حضور داشته و از این گفت که عرفات که نمی‌توانسته باور کند، ایهود باراک واقعاً حاکمیت اسرائیل بر زیر مسجد الاقصی را می‌خواهد؛ با خنده به او گفته است: بازگشت مسیح منتظر برای بازسازی «هیکل سلیمان» شاید پس از صد یا هزار سال را بیشتر اتفاق افتد. باراک اما با جدیت تمام، به عرفات پاسخ داده بود: چه کسی می‌داند؟ شاید فردا یا پس فردا بازگرد.

مذاکرات کمپ دیوید میان عرفات و باراک در سال ۲۰۰۰، به شکست انجامید و بلافاصله انتفاضه دوم فلسطین آغاز و نشست‌های کمیتہ قدس نیز متوقف شد.

واشنگتن پست (امریکا)

دادگاه عالی امریکا درخواست بایدن را برای لغو سیاست‌های مهاجرتی ترامپ در مرزهای جنوبی این کشور با مکزیک در کرد. به این ترتیب بایدن با وجود وعده‌های انتخاباتی خود برای سامان دادن به وضعیت مهاجران امریکایی لاتین که از مرز مکزیک به امریکا می‌آیند، مجبور خواهد بود قوانین ضد مهاجرتی ترامپ را که مخالف آن است، ادامه دهد.

اينديپندنت (بریتانیا)

در حالی که تنها چند روز به پایان مهلت خارج کردن نیروها از افغانستان باقی مانده است، بوریس جانسون که متحد امریکا است، نتوانست جو بایدن را راضی کند، بر طالبان فشار آورد تا این مهلت تمدید شود. این در حالی است که وضعیت افغان‌های همکار امریکا و انگلیس، مبهم است و ممکن است جان خود را از دست بدهند.

کویت تایمز (کویت)

با توجه به فروکش کردن کرونا در کویت و شماری از کشورهای جهان، سازمان هواپیمایی کویت تصمیم گرفت پروازهای مستقیم به شش کشور را از سر بگیرد. به این ترتیب پروازهای تجاری مستقیم با هند، مصر و چهار کشور آسیایی دیگر از دیروز از سر گرفته و به تعلیق پروازها از کویت خاتمه داده شد.

توافق مشروط غرب با طالبان برای تأمین امنیت خروج

وزارت خارجه برای اقدامات بعدی آماده هستند. البته انجام این پروسه از رهبران طالبان به دستور «جو بایدن» در روزنامه واشنگتن پست امریکا، یک روز پیش از مخالفت آشکار رئیس جمهوری امریکا با تعیین شده خروج از افغانستان، گمانه زنی‌ها درباره سیاست‌های پشت پرده امریکا را افزایش داد.

به گزارش «یولتیگو»، دیدار «ویلیام برنز» با «ملابعدالغنی برادر» به نوعی نخستین مذاکره سطح بالای امریکا و طالبان پس از سقوط کابل به شمار می‌رفت اما به‌رغم درز کردن خبر این دیدار هیچ یک از مقامات رسمی امریکا و یا طالبان جزئیات آن را فاش نکردند. یک روز پس از این دیدار ناگهانی و فوق سری بود که «بایدن» در نشست گروه ۷ آب پالی را بر دستان رهبران غول‌های تروتنمد غربی ریخت و اعلام کرد فرایند خروج نیروهای امریکایی تا ۳۱ آگوست به پایان می‌رسد: «هر چه زودتر این مأموریت تمام شود بهتر است. طالبان در روند خروج همکاری خوبی داشته اما جامعه جهانی آنها را با اعمالشان قضاوت می‌کنند و هیچ یک از سران گروه ۷ به اظهارات طالبان باور ندارد».

وی افزود: «کشادر شدن این روند با توجه به خنجر حمله داشش به افغانستان و فرودگاه کابل برای نیروهایمان ریسک بالایی دارد. اما در صورت محقق نشدن خروج نیروها تا ۳۱ آگوست، پنتاگون و

ضربه نهایی پگاسوس به روابط شکننده مراکش و الجزایر

مرگیری که در جنگل‌های شمال این کشور رخ داد، دست داشته دچارتنش‌های فراوان بود، به‌بن‌بست کشاند. الجزایر اعلام کرده است، به‌دلیل اقدامات خصمانه مراکش در جاسوسی از شهروندانش روابط خود را با این کشور که برجمعیت‌ترین همسایه‌اش است، قطع می‌کند.

«رمضان العمامره»، وزیر خارجه الجزایر در یک کنفرانس خبری مراکش را متهم کرد که از نرم افزار جاسوسی پگاسوس علیه مقامات الجزایری استفاده و از گروه‌های جدایی طلب الجزایری حمایت کرده است و در تعهدات دوجانبه‌ای که بین دو کشور در مورد صحرای غربی وجود داشته، سرباز زده است. وی سپس تأکید کرد که با توجه به جمع این مسائل و اینکه «پادشاهی مراکش هرگز از اقدامات خصمانه خود علیه الجزایر دست بر نداشته»، تصمیم گرفته‌اند تا روابط دیپلماتیک با این کشور را قطع کنند. وی با این حال اعلام کرده است در جهت در شهروندان دو کشور کنسولگری‌های آنها باز می‌مانند.

الجزایر هفته پیش نیز مراکش را متهم کرد که در آتش‌سوزی‌های

مرگیری که در جنگل‌های شمال این کشور رخ داد، دست داشته دچارتنش‌های فراوان بود، به‌بن‌بست کشاند. الجزایر اعلام کرده است، به‌دلیل اقدامات خصمانه مراکش در جاسوسی از شهروندانش روابط خود را با این کشور که برجمعیت‌ترین همسایه‌اش است، قطع می‌کند.

«رمضان العمامره»، وزیر خارجه الجزایر در یک کنفرانس خبری مراکش را متهم کرد که از نرم افزار جاسوسی پگاسوس علیه مقامات الجزایری استفاده و از گروه‌های جدایی طلب الجزایری حمایت کرده است و در تعهدات دوجانبه‌ای که بین دو کشور در مورد صحرای غربی وجود داشته، سرباز زده است. وی سپس تأکید کرد که با توجه به جمع این مسائل و اینکه «پادشاهی مراکش هرگز از اقدامات خصمانه خود علیه الجزایر دست بر نداشته»، تصمیم گرفته‌اند تا روابط دیپلماتیک با این کشور را قطع کنند. وی با این حال اعلام کرده است در جهت در شهروندان دو کشور کنسولگری‌های آنها باز می‌مانند.

الجزایر هفته پیش نیز مراکش را متهم کرد که در آتش‌سوزی‌های

دولت عراق: انتخابات در موعد مقرر برگزار می‌شود

سخنگوی کابینه عراق تأکید کرد انتخابات زودهنگام پارلمان این کشور در تاریخ مقرب یعنی دهم اکتبر آتی برگزار می‌شود. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه خبری روسیا الیوم، حسن ناظم، سخنگوی کابینه عراق در کنفرانسه مطبوعاتی اظهار کرد: کابینه از برگزاری انتخابات در تاریخ مقررشر دست نمی‌کشد. برهم صالح، رئیس‌جمهوری عراق و الکاظمی چند هفته قبل تأکید کرده بودند که انتخابات در تاریخ خود برگزار می‌شود. همچنین یک منبع سیاسی آگاه در گفت‌وگو با خبرگزاری شفق نیوز عراق گفت که گروه‌های سیاسی این کشور بزودی نشست مهمی درباره انتخابات زودهنگام با حضور دستگاه قضایی و نماینده سازمان ملل خواهند داشت.

این منبع گفت: قرار است این نشست با حضور الکاظمی و تمامی گروه‌های سیاسی عراق جهت اتخاذ تصمیمات مهمی درباره انتخابات زودهنگام پارلمان و تاریخ آن برگزار شود.

نخست‌وزیر مراکش نیز در اظهاراتی ابراز امیدواری کرد، روابط دو کشور دیگر بار از سر گرفته شود. او تأکید کرد: «عادی شدن مجدد روابط دو کشور حتمی است، چرا که با توجه به منافع مشترک و آینده مشترک و همین‌طور چالش‌های موجود در منطقه بازگشت به روابط عادی بین دو کشور امری گریزناپذیر است.»

■ **تاریخچه پرتنش روابط دو کشور**

روابط دو کشور از سال گذشته یعنی از زمانی که موضوع صحرای غربی پس از سال‌ها مسکوت ماندن، سر باز کرد، روبه وخامت گذاشت، مراکش این منطقه را قلمرو خود می‌داند و الجزایر نیز از جنبش

سیاست‌های سختگیرانه طالبان

با توجه به فرصت باقیمانده کشورها برای خروج در حالی که به نوشته الجزیره، بیش از ۶۰ هزار نفر در ۱۰ روز گذشته از افغانستان خارج شده‌اند، اما باید اقدامات تسریع یابد. این در حالی است که همزمان با این تحولات، طالبان نیز سیاست‌های جدیدی در اطراف فرودگاه به اجرا در آورده و با قرار دادن ایستگاه‌های بازرسی در ۵ کیلومتری درب شمالی فرودگاه، مانع از خروج افرادی می‌شوند که ویزای امریکا یا کشورهای عضو ناتو را ندارند. «بنیدح الله مجاهد» سخنگوی

طالبان در تازه‌ترین نشست خبری گفت: «طالبان نه تنها با تمدید زمان خروج خارجی‌ها موافقت نمی‌کند، اجازه خروج افغان‌های متخصص فرایند خروج را پیش ببریم اما به رغم این شرایط آلمان برای یاری همسایگان افغانستان مانند ایران و پاکستان برای ساماندهی به وضعیت پناهجویان آمادگی دارد.» یکی از مقامات ارشد فرانسه نیز به نقل از مکررون گفت: «فرانسه با تصمیم امریکا برنامه هایش را تطبیق خواهد داد چرا که در این مورد همه چیز در اختیار امریکا است.» سران گروه ۷ در پایان نشست بیانیه مشترکی اعلام کردند اقدامات طالبان در مبارزه با تروریسم و رعایت مسائل حقوق بشری بویژه در موضوع

پایمدهای شکست حقارت بار امریکا در افغانستان

آغاز عصر تحمل و تأمل اجباری!

هیات تحریریه روزنامه فاینشفال تایمز
مترجم: وصال روحانی

پس از ناکامی در افغانستان، برای امریکا چاره‌ای بجز روی آوردن به یک دوره تازان از تحمل و تأمل و دوری جستن از عملیات نظامی باقی نمانده و البته این تجربه‌ای تازه برای امریکایی‌ها نیست. امریکا پس از تحمل شکست مشابه در ویتنام در سال ۱۹۷۵ و ترک این کشور شرق آسیایی به شکلی خفت‌بار نیز کوشید در سیاست‌های مداخله‌جویانه‌اش در سطح جهان تغییراتی ایجاد کند. حمله ارتش عراق به خاک کویت در سال ۱۹۹۱ یک بار دیگر امریکا را جری و دولت جورج بوش پدر را متقاعد کرد که به کویت لشکرکشی کند و با اینکه با ضرب و زور در متانی کوتاه عراقی‌ها را تاراند و کویت را آزاد کرد اما هرگز به نظر نرسید که دولت نفوذی ماندگار و حضوری موفق در خاک عراق را که توسط صدام به لشکر قوی مجهز شده بود، داشته باشد. اگر ادوار دهه ۱۹۹۰ به مناقشاتی همچون تجزیه دردآور و پیر لفتا یوگسلاوی و نظامی‌گرایی نیروهای اروپایی اختصاص یافت و ناتو به جای ارتش امریکا جولان داد، حمله تروریستی به برج‌های دوقلوی نیویورک و کشتار سرسبعی که توسط تروریست‌های عرب به سرکردگی عربستان در امریکا صورت پذیرفت، جورج دبلیو بوش (پسر) را تهییج و وادار به اعلام و اجرای دور تازه‌ای از حملات نظامی فرامرزی کرد که به تسخیر نسبی افغانستان از سال ۲۰۰۱ و عراق از ۲۰۰۳ به بعد منجر شد. اینک جو بایدن که پس از آبروریزی بزرگ ارتش امریکا در قرار سراسیمه‌ای از کابل و سایر شهرهای افغانستان و سپردن مجدد اداره اوضاع به دست طالبان از هر سو تحت انتقاد قرار دارد، بانی یکی از بزرگ‌ترین شرمساری‌های سیاسی تاریخ امریکا نامیده شده اما عده‌ای از یازد برده‌اند که سلف جمهوریخواه و یعنی دونالد ترامپ نیز در واپسین ماه‌های حکومتش در کاخ سفید با طالبان مذاکره کرده و به آنها وعده داده بود که درصدد فراخوان حداقل ۸۰ درصد نیروهایش از خاک افغانستان است. بایدن اکنون با این سؤال مواجه است که اگر با فراخوان تمام نظامیان امریکا از کابل از کشتارهای بیشتر نیروهای این کشور جلوگیری کرد، چرا به گونه‌ای عمل نکرده که منافع امریکا در منطقه به خطر نیفتد و هیچ طرح سیاسی و غیر نظامی و مؤثری برای حفظ استیلای کشورش در منطقه نداشته است. از طرف دیگر، بایدن باید بررسی کند که اگر در آینده نزدیک از هرگونه نظامی‌گرایی تازه باز نی‌تسخیر اینجا و آنجا عاجز و مجبور به تحمل خیزش‌های مردمی و ضد امریکایی در کشورهای مختلف شد، چه طرح‌ها و افکاری برای حفظ نفوذ و قدرتی دارد که امریکا همیشه مدعی فرمانروایی از آن بوده است.

بایدن قطعا به یک دوره بالنسبه طولانی از اجرای برنامه‌های سیاسی پنهانی و گفت‌وگوها و سیاست‌ورزی‌های فاقد عنصر خشونت برای حفظ جایگاه کشورش در جهان فکر و در این زمینه اتخاذ تصمیم و اقدام خواهد کرد و فقط زمانی از ارتش خود مجدداً سود خواهد جست که با یک خطر بزرگ «عیان حاضر» مواجه شود. اما خود او نیک می‌داند که روش‌های مسالمت آمیزی از این دست، نه موجب موفقیت امریکا در اهداف زیاده‌خواهانه خود می‌شود و نه ناظران را به فراموش کردن شکست‌های سنگین نظامی این کشور در سال‌های اخیر و بویژه طی روزها و هفته‌های اخیر در افغانستان و خواهد داشت.

فتح: سفر بنت کمکی به صلح نمی‌کند

عزام الاحمد، عضو کمیتہ اجرایی سازمان آزادیبخش و کمیتہ مرکزی جنبش فتح سرخ نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به واشنگتن برای دیدار با رئیس‌جمهوری امریکا را بی‌اثر در روند صلح خاورمیانه دانست. به گزارش ایسنا، به نقل از خبرگزاری «سما» فلسطین، عزام الاحمد گفت: لازم است با همکاری کشورهای عربی و اروپایی و نیز کشورهای بزرگ اقداماتی در راستای اعمال فشاری واقعی بر دولت امریکا جهت تعیین سیاست‌هایش در قبال خاورمیانه آغاز شود.

الاحمد گفت: نشست‌های ماه آتی مجمع عمومی سازمان ملل فرصتی برای ارائه طرح فلسطین و آغاز یک اقدام سیاسی بین‌المللی هستند و محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین ریاست هیأت فلسطینی را در این نشست برعهده خواهد داشت.

طبق اعلام رادیوی رژیم صهیونیستی بنت امروز در واشنگتن با بایدن دیدار خواهد کرد.